

D. Wilsons og O. Klindt-Jensens mening godt kunne være en død kriger, affærdiges s. 89 med, at det i gammelnordisk litteratur altid er Odin der rider på den ottebenede Sleipnir.

Men det behøver ikke at gælde den gotlandske billedkunstner; hans illustration står meget nærmere ved Herodots beskrivelse af Skyterkongernes gravskik (IV 72). Her og andetsteds har Buissons metode alt for let bragt ham til at overføre 13. århundredes vidt-favnende Odin-forestillinger til billedkunstneren i 8. årh. Og med en lignende glidning er de gotisk-nordiske forestillinger rubriceret som germanske.

I stedet for en ny udgave af Lindqvists store tobinds værk er der nu kommet en lille nem håndbog af docent *Erik Nylén*: *Bildstenar* (Visby, Barry Press Förlag 1978. 194 s.; sv. kr. 72). I genial tilrettelægning gives her det væsentligste fra Lindqvist, ajourført med senere fund samt komplet fundkatalog og bibliografi ved fil. dr. Jan Peder Lamm. Den ultrakorte tekst omkranset af billederne gør brugen af dette lille pragtværk til en ren fornøjelse.

N. Lukman

Peter Hunter Blair: *Northumbria in the Days of Bede*. London, Victor Gollancz Ltd. 1976. 254 s. 5.95 £.

Forfatteren, der er velkendt fra sine tidligere større arbejder *An Introduction to Anglo-Saxon England*, *Roman Britain and Early England* og *The World of Bede*, er således vel hjemme i dette områdes problemer. I ti kapitler søger han nu at samle mange små brudstykker til en helhed om denne del af England nord for floden Humber op til den usikre grænse mod skotter og pikter, et område, som omfatter meget mere end det nuværende county Northumberland, som skilles fra Humber af Yorkshire og Durham. I det første kapitel beskrives området og afgrænsningen, som det nu kan lade sig gøre på grundlag af landskabets nuværende udseende og lodrette luftfotografier sammenholdt med bl. a. vidnesbyrd i Bedas engelske kirkehistorie. Det følgende kapitel behandler kongerne og deres skæbne med understregning af, hvilke vanskeligheder der møder en moderne analyse, når der kun er Bedas skildringer som kildegrundlag. Spørgsmål kan stilles, men svarene udebliver som oftest. Et af de følgende kapitler behandler klostrene med Cuthberts Lindisfarne og Bedas Yarrow i spidsen, en verden, forskånet for ufred indtil vikingeoverfaldet på Lindisfarne 793 – en Guds prøvelse, jf. Alkuins breve i Dipl. Dan. 1. r. I nr. 3–15, men kapitlet benyttes også til nogle betragtninger over havet som bindeled og handelsvej. De sidste tre kapitler skildrer den litterære virksomhed, der er knyttet til det samlede Northumbria; særlig opmærksomhed vises skriverstuerne (skriptorierne) i Wearmouth og Jarrow, hvis virksomhed må have haft betydeligt omfang; Bedamanskriptet i Leningrad, evangeliarerne fra Lindisfarne og Stonyhurst samt bibelhåndskriftet *Codex Amiatinus* i Firenze skulle alle være skrevet her. Den velskrevne bog klinger ud med en mosaik af Alkuincitater om vikingeangrebet, »it was one of horror amounting almost to disbelief«, og det blev indledningen til nedgangen for disse tidlige klostre; den standstedes først på Vilhelm Erobrerens tid, da både bl. a. Jarrow og Lindisfarne blev fornyet. 16 velvalgte illustrationer ledsager fremstillingen, herunder adskillige prøver fra de eksisterende håndskrifter.

Herluf Nielsen